

— 2) der Sonne Aufgang Spr. 1663. — 3) Titel eines juristischen Werkes (vollständig वीर^०) Verz. d. Oxf. H. 298, a, No. 713.

मिथ्य^० adj. = मित्रिय. धर्म्यं मिथ्यं वा सखायम् RV. 5, 85, 7. KĀT. Ça. 15, 5, 80. parox. gaṇa दिगादि zu P. 4, 3, 54. दूतो ज्ञान्येव (ज्ञान्य इव) मिथ्यः RV. 2, 6, 7. unbestimmt ob parox. oder perisp. ÇAT. Br. 5, 3, 5, 13. Am Ende eines parox. comp. zu den Freunden des und des gehörig gaṇa वर्गादि zu P. 6, 2, 181.

मिथ्, मैथति und मिथ्यति; मिमेथ; 1) stoh zu Jmd gesellen: मिथित्वा (ein Hirsch zu einer Hirschkuh) Bhāg. P. 4, 29, 58. — 2) (auf einen Nebenbuhler stossen) hart an einander kommen, zanken, gegenreden, Jmd (acc.) Vorwürfe machen, altercat Nib. 4, 2. सं यन्मही मिथ्यती स्पर्धमाने तनूहृष्टा प्रसाता यतैति RV. 7, 93, 5. 6, 25, 2. 9. न मैथेति न तं स्थतुः gerathen nicht in Streit 1, 113, 8. न पूषणी मेथामसि 42, 10. न मा मिमेथ न जिहीकृष्टा 10, 34, 2. मेथसावन्योऽन्यं वनुतः Nib. 7, 29. Vgl. अमिथित. — मिथ्, मैथति, ते v. l. für मिद्, मिध् in der Bed. von मेधा begreifen (मेथति मेथते शास्त्रार्थं शिष्यः । धारयतीतित्यर्थः Durāid. im ÇKDr.) und हिंसा Jmd ein Leid anthun Dhātup. 21, 7. मेथ्, मैथति v. l. für मेध् zusammenreffen ebend. Vop. Nach KAVIKALPADRUMA im ÇKDr. hat मेथ्, मेथति, ते die Bedd. सङ्ग, वध und मेधा; Beispiel: मेथति मेथते धीरो गुणिना सङ्गत (sic) इत्यर्थः Durāid. ebend. — Vgl. मिल्.

— अभि Jmd (acc.) zornig —, beschimpfend anreden ÇAT. Br. 13, 5, 2, 3. figg. Âçv. Ça. 10, 8. ÇĀṆH. Ça. 16, 3, 85. — Vgl. अभिमिथिका.

— प्रत्यभि mit Schimpfreden antworten ÇAT. Br. 13, 5, 2, 3. Âçv. Ça. 10, 8. — Vgl. प्रत्यभिमेथन.

मिथ्यै (von मिथ्) adv. instr. abwechselnd oder wetteifernd: शत्रोर्मिथ्यया कृणावन्वि नृणाम् RV. 7, 48, 8. मिथ्यति = हिंसा Śā.

मिथ्यस् (wie eben) adv. gaṇa स्वरादि zu P. 1, 1, 87. 1) zusammen, gemeinschaftlich, zu einander, gegenseitig, unter einander; wechselseitig, abwechselnd, alternatim; = अन्योऽन्यम् परस्परम् AK. 3, 4, 82, 17. H. 1538. an. 7, 51. MED. avj. 82. HALĀ. 4, 85. ते षड् वित्रे मिथो जनित्रम् RV. 7, 56, 2. 8. न यतंते मिथस्ते 76, 5. 4, 24, 5. 4. 56, 6. 8, 20, 21. 61, 14. 10, 65, 2. यात्सूर्यामासा मिथ उच्चरतः 68, 10. अथो न उभयेषाममृतं मर्त्यानाम् । मिथः संतु प्रशास्तयः 1, 26, 9. 119, 3. 144, 3. AV. 1, 28, 4. 5, 17, 7. मिथो विद्वाना उप यस्तु मृत्युम् 6, 32, 3. ते देवा मिथो विप्रिया घासन् TS. 6, 2, 2, 1. यस्य गार्कपत्याकृवनीयो मिथः संसृष्येयाताम् AIR. Br. 7, 6. ०सं षड् KĀT. Ça. 1, 3, 8. LĀT. 2, 3, 14. 5, 3. मिथः समयं कृत्वा Âçv. GRH. 1, 6, 5. MBH. 1, 1899. ÇĀK. 68, 3. कामान्माता पिता चैनं यदुत्पादयतो मिथः M. 2, 147. यदुपोरनयोर्वित्थ्य कार्ये ऽस्मिन् वेष्टितं मिथः 8, 80. चरसीनां मिथो वने 286. KATHĀS. 17, 151. 24, 189. सखीभ्यो मिथः प्रस्थाने ÇĀK. 26, 16. संभाषते M. 8, 55. संजल्पतुः R. 1, 74, 20. भाषणम् AK. 1, 1, 5, 17. HALĀ. 1, 150. मिथः सखीजनवचः Spr. 3981. KATHĀS. 28, 123. 32, 91. मन्त्र-यमापी 27, 158. R. 1, 60, 4. प्रोचुः PAÑĀT. 64, 6. 125, 10. 169, 13. R. 2, 23, 23 (20, 26 GORR.). Spr. 368. मिथः साकाङ्गता (वाचः) H. 67. व्यक्करो मिथस्तेषाम् M. 10, 58. मिथः संवर्णयोः ŚĀH. D. 77, 16. मिथोऽवगृह्ययोः AV. PAĀT. 4, 42. तदार्णव्यं मिथः सर्वा स्यात् P. 1, 1, 9. Sch. एकब्रह्मत्र-ताधाराः मिथः सब्रह्मचारिणः AK. 2, 7, 11. H. 80. सिञ्चतीर्मिथः Bhāg. P. 9, 18, 8. मिथो विषदमानयोः M. 8, 109. 178. 890. 9, 250. आकृतेषु मिथोऽन्योऽन्यं जिघांसतो महीजितः 7, 89. धावयोश्च मिथो भेदे प्रपतिष्यति

(so die ed. Bomb.) MBH. 3, 14417. वैमत्येन मिथस्तेषाम् RĀGĀ-TAR. 5, 462. विमिथैः Vid. 62. H. 317. वियोजयिष्यामि PAÑĀT. 42, 22. ग्रहमर्दं मिथो दिवि Bhāg. P. 1, 14, 17. 8, 8, 38. मिथो ऽर्थ वः साधयिष्ये स्वमायया so v. a. dadurch, dass ich sie unter einander entzweie (= परस्परं कलकौत्पा-दनेन Schol.) 37. न मिथो न स्वतः स्युः nicht einer durch den andern und auch nicht durch sich selbst 5, 11, 11. — 2) unter einander so v. a. unter vier Augen, im Geheimen H. an. MED. मिथो दायः कृतो येन गृहीतो मिथ एव वा । मिथ एव प्रदातव्यः M. 8, 195. 9, 70. R. 2, 34, 30. 75, 27. RAGH. 13, 1. 19, 36. KUMĀRAS. 6, 1. DAÇĀK. 81, 5, wo पार्थिवं मिथो zu lesen ist, wie schon BRFY gesehen hat.

मिथस्त्वर (मिथस् + 2. तुर्) adj. auf einander folgend, sich gegenseitig ablösend: मिथस्त्वरा विचरती (Tag und Nacht) RV. 6, 49, 3. मिथस्त्वरं ऊतयो यस्य पूर्वोः 7, 26, 4. 10, 76, 6.

मिथस्पृध्य (मिथस् + स्पृ^०) adj. unter sich wetteifernd: विश्वानि भद्रा मरुतो रथेषु वो मिथस्पृध्येव तविषाणया हिता RV. 1, 166, 9. Padap. löst auf ०स्पृध्या, besser wäre wohl ein absol. ०स्पृध्य (wie पाद्गृह्य u. s. w.) anzunehmen.

मिथि m. N. pr. eines Sohnes des Nimi und Fürsten von Mithilā R. 1, 71, 4 (73, 3 GORR.). VP. 389.

मिथित m. N. pr. eines Mannes SAṆSK. K. 183, a, 9.

मिथिलं UṆĀDIS. 1, 58. 1) m. a) pl. N. pr. eines Volkes; wohl die Bewohner von Mithilā, MBH. 3, 15243. VARĀH. BH. S. 10, 14. 14, 6. — b) N. pr. eines Fürsten, Gründers der Stadt Mithilā, = मिथि Bhāg. P. 9, 13, 13. — c) fehlerhaft für मैथिल Fürst von Mithilā HARIV. 2113; die neuere Ausg. richtig मै^०. — 2) f. चा N. pr. der Hauptstadt der Videha und Residenz des Königs Ganaka; nach den PURĀṆA gegründet von Mithi oder Mithila, TRIK. 2, 1, 15. H. 973. HALĀ. 2, 132. AV. PAṆI. in Verz. d. B. H. 93 (56). JĀGṆ. 1, 2. MBH. 1, 4452. 2, 795. 3, 13695. Ganaka ruft aus: घनत्तं वत मे वित्तं यस्य मे नास्ति किं च न । मिथिलायो प्रदीतायो न मे दक्यति किं च न ॥ Spr. 3448 (vgl. ÇĀṆK. zu BRH. ÂR. UP. S. 249). HARIV. 2113. R. 1, 33, 15. 48, 8. Verz. d. Oxf. H. 345, b. 16. RAGH. 11, 32. BHAVISHJA-P. im ÇKDr. Verz. d. Oxf. H. 80, a, 43. Bhāg. P. 9, 13, 13. Verz. d. B. H. No. 1356. DAÇĀK. 93, 8. LALIT. ed. Calc. 24, 12 (Residenz des Königs Sumitra). मिथिल्लाधिपति d. i. Ganaka R. 1, 12, 20. 65, 37. 2, 30, 3. मिथिलोपवन WEBER, RĀMAT. UP. 331. — Vgl. मैथिल.

मिथ्यु (von मिथ्) adv. gaṇa स्वरादि zu P. 1, 1, 37. im Text des RV. मिथ्, nach Padap. und PAĀT. मिथुः (eigentlich verwechselt) falsch, verkehrt: मा ते गात्रायसिना मिथुं कः RV. 1, 162, 20. स यो न मुद्हे न मिथुं ज्ञानो भूत् 6, 18, 8. रथौ मिथुकृतः 10, 102, 1. अनाज्ञातं यदाज्ञातं यज्ञस्य क्रियते मिथुं was unwissentlich oder wissentlich falsch gemacht wird TBa. 3, 7, 21, 5. KĀT. 36, 5. — Vgl. मिथुस्.

मिथुर्न (von मिथ्) Nib. 7, 29. UṆĀDIS. 3, 55 (proparox.). 1) adj. f. चा gepaart, ein Paar bildend; m. Paar (ein männliches und ein weibliches Individuum), Paar überh.; gewöhnlich im du., später meist n. Siddh. K. 249, a, 8. AK. 2, 5, 38. TRIK. 3, 3, 253. H. 538. an. 3, 400. MED. n. 107. HALĀ. 4, 15. पुत्रा मिथुनासः Kinderpaare (aus Söhnen und Töchtern) RV. 1, 164, 11. 131, 3. 144, 4. यत्सम्यज्ञो मिथुनाव-यज्ञाव 179, 3. पुत्रासो अस्मिन्मिथुना अधि त्रयः 4, 45, 1. मिथुना या किमीदिना 7, 104, 23. 10, 87,